

dosarul nr. 2ra-584/22
2-21115679-01-2ra-21042022

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. M. Proca)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, I. Țurcanu, A. Panov)

Î N C H E I E R E

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Starostin Roman,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mîțu Mariana împotriva lui Starostin Roman cu privire la compensarea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Starostin Roman și a fost menținută hotărârea din 05 octombrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de de 03 august 2021, Mîțu Mariana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Starostin Roman solicitând compensarea prejudiciului material și moral, precum și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 01 februarie 2021, prin procesul verbal cu privire la contravenție seria MAI05 106878, pârâtul Starostin Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 69 și 78 alin. (1) Cod contravențional, pe faptul că la data de 13 noiembrie 2020, în intervalul orelor 16:00 - 17:00, aflându-se în raionul Orhei, satul Cucuruzenii de Sus, a numit-o cu cuvinte injurioase și i-a aplicat lovituri peste față și corp, cauzându-i vătămare corporală neînsemnată, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202025P0474.

A menționat reclamanta că în urma vătămarilor corporale suferite a avut nevoie de asistență medicală și la indicațiile medicului a primit tratament medicamentos.

A indicat reclamanta că pentru investigațiile medicale, procurarea tratamentului prescris și achitarea serviciilor de transport a avut de suportat un prejudiciu material în cuantum de 1652,96 lei.

A afirmat reclamanta că, ținând seama de suferințele sale în calitate de victimă legate de faptul că, în rezultatul acțiunilor pârâtului a suportat suferințe psihice care s-au reflectat negativ asupra stării de sănătate, în condițiile în care a re trăit enorm pe faptul că a fost agresată într-un loc public, în văzul mai multor persoane, fiindu-i înjosită onoarea și demnitatea, prejudiciului moral îl estimează la suma de 20000 lei, această sumă constituind o satisfacție echitabilă și rezonabilă și menținând, totodată, echilibru între compensație și venituri nejustificate.

A declarat reclamanta că la data de 08 februarie 2021, contravenientul a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr.05 106878 din 01 februarie 2021, și în legătură cu această circumstanță a avut de suferit alte cheltuieli, cheltuieli pentru achitarea serviciilor de asistență juridică în mărime de 1000 lei, în instanța de fond și 1000 lei, în instanța de recurs, fiind asistată în aceste instanțe de avocatul Diana Munteanu.

A solicitat reclamanta încasarea din contul pârâtului Starostin Roman, în beneficiul său a sumei de 1652,96 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral, compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cauza contravențională privind examinarea contestației, în mărime de 2000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu intentarea cauzei civile.

Prin hotărârea din 05 octombrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, acțiunea depusă de Mîțu Mariana a fost admisă parțial. S-a încasat din contul lui Starostin Roman în beneficiul lui Mîțu Mariana suma de 1652,96 de lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 4000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 4000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă. S-a încasat din contul lui Starostin Roman în beneficiul statului a sumei de 250 de lei, cu titlu de taxa de stat

La 27 octombrie 2021, Starostin Roman a depus cerere de apel nemotivată, iar la 19 noiembrie 2021 a prezentat cererea de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 05 octombrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Starostin Roman și a fost menținută hotărârea din 05 octombrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Instanța de apel a reținut că soluția instanței de fond privind admiterea parțială a acțiunii, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material. Deoarece, reclamantei/intimatei Mîțu Mariana i-a fost cauzat un prejudiciu prin acțiunile interzise de legea contravențională, iar potrivit art.45 alin.(1) din Codul contravențional și art.219 alin. (4) Cod de procedură penală, coroborat cu jurisprudența CtEDO, aceasta cu certitudine beneficiază de dreptul la repararea prejudiciului moral și material.

Totodată, instanțele ierarhic inferioare au remarcat că în speță a intervenit răspunderea delictuală a pârâtului-apelant Starostin Roman, existând temei legal de încasare a prejudiciului material de la Starostin Roman, care a acționat ilicit cu vinovăție, și anume, a agresat-o fizic prin aplicare de lovituri pe Mîțu Mariana, provocându-i vătămare neînsemnată și dureri fizice, dar și care a numit-o cu cuvinte injurioase, și respectiv rezultă cu certitudine că, Mîțu Mariana, în calitate de victimă, a suferit un prejudiciu moral materializat prin suferințe psihice, prejudiciu moral pe care Starostin Roman, urmează să-l repare în temeiul art. 2036 și art.2037 din Codul civil.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare au punctat că la caz sunt întrunite condițiile răspunderii delictuale, procesul verbal cu privire la contravenție nu a fost anulat deși a fost contestat, probează existența faptei ilicite, prezența vătămarilor corporale probate prin raportul medico-legal, confirmă existența prejudiciului, legătura causală între fapta pârâtului și prejudiciul suportat de reclamantă, iar înscrisurile prezentate de reclamanta/intimată demonstrează că aceasta a suportat cheltuieli de tratament în sumă de 1652,96 de lei, fapt confirmat prin bonurile de plată.

Admițînd parțial acțiunea cu privire la încasarea prejudiciului moral și dispunînd încasarea sumei de 4000 de lei, instanța a reținut că la materialele cauzei au fost administrate probe suficiente care să confirme prezența prejudiciului, care se manifestă prin vătămarea corporală, în urma comiterii de către pârât a contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) și art.78 alin.(1) din Codul contravențional, însă cuantumul prejudiciului moral solicitat de către reclamantă în mărime de 20000,00 lei este unul exagerat de mare, care de fapt nu urmărește în totalitate restabilirea dreptului încălcat, dar conferirea unei pedepse mai severe, cât și îmbogățirea fără justă cauză.

La fel, instanțele făcînd referire la art. art. 94, 96 Cod de procedură civilă au dispus admiterea acțiunii reclamantei în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 de lei.

Totodată, dispunînd respingerea cererii avocatului Diana Munteanu, în interesele intimitei Mîțu Mariana, privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1500,00 lei suportate în instanța de apel, instanța de apel a reținut că cuantumul asistenței juridice solicitat este exagerat și neprobat, iar de către avocat nu a fost prezentat raportul cu descrierea acțiunilor de asistență juridică întreprinse, listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și timpul aferent acestora.

La 31 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Starostin Roman, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 05 octombrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a constatat just și a dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu a examinat cauza sub toate aspectele, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

A indicat că la examinarea cauzei intimata Mîțu Mariana a prezentat probe nejustificate, ducând în eroare instanța de judecată precum că ar fi suportat careva prejudiciu material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 07 decembrie 2021.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa poștală a recurentului la 14 februarie 2022 (f.d.98), dar date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc.

Totodată, se reține că prin dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022, au fost stabilite măsuri specifice în domeniul justiției, fiind suspendată de drept examinarea de către instanțele de judecată a cauzelor civile, cu excepțiile prevăzute la pct. 5.1.1 din dispoziție. Termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Ulterior, prin dispoziția nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, au fost excluse măsurile specifice în domeniul justiției, începând cu data de 04 aprilie 2022, judecarea cauzelor civile fiind reluată din oficiu.

Astfel, recursul declarat la 31 martie 2022 este în termen.

La 21 aprilie 2022 în adresa intimatei Mîțu Mariana a fost expediată copia recursului declarat de Starostin Roman, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 112), însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Starostin Roman, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Rebai și alții contra Franței, nr. 26561/1995 din 25 februarie 1995*), pe când în recursul declarat de Starostin Roman, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Starostin Roman, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Starostin Roman, împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic